

NARODNA STRAŽA

UREDNIŠTVO I UPRAVA: „NARODNA STRAŽA“
ŠIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU. — NE-
BILJEGOVANA SE PISMA NE PRIMAJU.

IZLAZI SVAKE SUBOTE

POJEDINI BROJ Kr. 6.

PRETPLATA „NARODNE STRAŽE“ IZNOSI GO-
DIŠNJE Kr. 200. — ZA INOZEMSTVO Kr. 400.
OGLAŠI PO CIJENIKU.

Br. 3.

Šibenik, 24. siječnja 1923.

God. III.

Zapuštenost šibenske luke.

Evo ima punih 12 godina, da se u našoj luci nije izvela nikakva oveća gradnja, a niti kakav znatniji popravak. Neznatni popravci, koje je učinila prije austrijska, a zatim talijanska vlada, imali su svrhu, da samo spriječe potpuno rušenje obale. Danas je žalost pogledati na našu obalu na njezinom najprometnijem dijelu: od mula do Lučkog ureda. Dnevno upada sve to više, ruše se pojedini okranj dijelovi... Potraje li duže ovo stanje stvari, Šibenik ne će više imati ni jedan obale, gdje bi lađa mogla da pristane.

Dobro uređeno pristanište privlači dolazak brodova, silno doprinosi razvoju trgovine, potiče inicijativu za dizanje novih industrijskih poduzeća. Zapuštenu luku naprotiv svatko izbjegava. Iskustvom je dokazano, da su se primorski gradovi razvijali u razmjeru prema poboljšanju njihovih lučkih naprava i namještaja. Zapuštenost naših lučkih naprava glavni je uzrok, što Šibenik ne može da napreduje, što je sve u zastoju, što u trgovini i prometu vlada pravo mrtvilo.

Ima 18 godina, da je projektirana gradnja gradske obale ili obale za operacije, kako je u projektu nazvana. Imao se nasuti prostor od drvene obale do postojećeg mula, tako da je ova obala morala biti građena u istom pravcu obale Makale od mula do lučkog ureda. Tim bi se dobio veliki prostor za ukrcanje i iskrcanje robe, osobito glomazne robe u velikim količinama, što je za nas apsolutno potrebno. Mi izvažamo osobito boksit i ugljen, drva u velikim masama osim drugih industrijskih i poljodjelskih proizvoda. Za sve to ima malo prostora na obali ugljena i na obali Makale, gdje se radnja ne može dobro da razvija. Obzirom na brdovit položaj grada po sebi se namećala u prvom redu izgradnja obale od mula do lučkog ureda, jer bi odgovarala i potrebama trgovine i drugim interesima grada.

Ova obala imala je značiti i početak rada oko spoja Crnice, gdje se razvija velika tvornička industrija, sa željezničkom stanicom. Nastavak ove obale uz Dolac do Crnice, ne bi bio skopčan sa osobitim poteškoćama. Željeznička tračnica išla bi ravno od željezničke obale uz more, tako da bi cijela šibenska obala bila sposobna za pristajanje i najvećih brodova i za svakovrsni veliki promet. Kada željeznički vagoni mogu da se uz obalu krecu, tu ništa ne znači veća ili manja udaljenost dotičnog dijela obale od željezničke stanice. Tada se za trgovinu može upotrijebiti bilo koji dio obale.

Danas, kao i prije, čvrsto smo uvjereni, da interesi i trgovine i našega grada uopće zahtijevaju, da se izvrši izgradnja gradske obale od mula do Lučkog ureda, tako da tračni-

ca ne bi vijugala, nego bi upravnom crtom vodila od željezničke stanice do Lučkog ureda. Nastavak ove obale do Crnice to je pitanje budućnosti, koje će se po sebi riješiti prema daljnjem razvitku i potrebama trgovine i prometa, bez dvojbe kroz nedaleko vrijeme.

Šibenska luka ne će moći, da se unaprijedi i razvija, ako se ne izgradi najprije spomenuta obala od mula do Lučkog ureda. Bila je velika pogriješka i rezultat intrige, što se ova obala nije gradila još god. 1905. Tako je ostalo u luci sve krnjavo i spostirano. Htjelo se stvoriti na zapadu luke jedno ograničeno središte prometa sa samim ugljenom, a niže se mislilo na ništa drugo. Privatno poduzeće moralo je stvoriti za trgovinu drvla potrebiti namještaj za krcanje. Inače više ili manje sve je ostalo na starome. Nitko dosad nije mario, da stvori pretpostavke i uvjete za razvitak i unapređenje trgovine u našoj luci.

Priroda nas je ipak obdарила lijepim položajem na moru u sredini Jadrana. Obdарила nas je zgodnom prostranom lukom, kojoj se svijet divi. Obdарила nas je raznolikim blagodatima: vodenih snaga, ugljena, drvla, boksita i drugog blaga Božjega, što se sve nalazi Šibeniku - može se

reći - na dohvata ruke i može da pređe u široki svijet samo preko šibenske luke, kao najbliže i najzgodnije.

Vrijeme je, da se makne i državna vlast te sa svoje strane učini sve, što je moguće, da naša luka dalje ne propada, da se omogući pristup trgovačkog svijeta u našu luku. Mi smo se obradovali, kad je u zakonu o 7 postotnom investicionom državnom zajmu bila izrično predviđena velika svota i za uređenje naše luke. Od te svote je već jedna četvrtina utrošena u druge svrhe, dok se dosad nije ništa uložilo u svrhu, za koju je ona svota bila zakonom određena. Međutim i ono namještaja, što postoji u luci dnevno propada na veliku štetu same države, u koliko će kasnije za same popravke trebati sve to veći izdaci.

S naše je strane učinjeno sve, da se upozori mjerodavne faktore na preku potrebu, da se bezodvlačno pristupi temeljitom uređenju šibenske luke. I općina i Udruženje trgovaca i obrtnika i narodni poslanici u Narodnoj Skupštini poduzeli su sve, što je stalo u njihovu moći, da pospješure uređenje ovoga pitanja. Do sada je jedina posljedica toga rada bila ta, da je na Ministarstvu saobraćaja osnovano naročito odjeljenje za pomorske stvari. Mi od ove nove ustanove očekujemo i bolje razumijevanje naših potreba i pozitivan rad oko uređenja zapuštene šibenske luke.

Obećanje ludu radovanje.

Eto je blizu dvadeset godina, što je naš težak u Dalmaciji zlobom besavjesnih huškača zapao u teske jade. Demokratska stranka u svojem zametku obećavala je malome puku zlatna brda. Zavarana lažnim obećanjima, uletio je naš primorac u demokratski tor, ali se kroz par godina grdno razočarao. Na račun maloga puka uživali su demokratski advokati i gradska gospoda. Sami su se oni pomogli. Oni su se jedino krvavim težakim žuljevima obogatili, dok je mali puk duševno i tjelesno stradao. Od glave do pete on je zguljen i sadrt bio. Uočio demokratsku perfidiju, zlobu i globu, okrenuo je i primorac i zagorac svojim iskopajnicima leđa, pa je po našim selima i mjestima i demokratskoj sekci i njezinim prirepinama na brzo zabrecalo mrtvačko zvono. Izuzme li se po gdjekoji kmet, dužnik, seoska lola i baraba, naš narod ovo zadnjih godina bježi od demokratizma kao od kakve kuge i zaraze, pak se nije ni čuditi, to su generali ove bande ostali na jedamput bez pristaša i bez vojske.

Uvidjevši uoči zadnjih izbora za konstituantu svoju bijedu, osamljenost i golotinju, demokratski se kaponje dadoše na osnivanje „Težačke sloge“ i zemljoradničke stranke u očitoj namjeri i živjot želji, da ta nova vojska bude sidrom njihova spasa. No toga ne bi, jer se djeca iznevjeriše krvnoj roditeljski, demokratskoj strani, koja

ostade duga nosa. Nego nijesu ni zemljoradnički vođe svojim huškanjem, obećavanjem i zavaravanjem težaku pomogli, već su ga u još veću nevolju i u pravu provalliju uvalili. Tko je imao prigode da u ovo zadnje doba sa težacima u Primorju, po našim otocima i u Šibeniku govori, taj se mogao dovoljno osvjedočiti, što razočarani patnici misle o svim pustim obećanjima raznih Franiča, Vrsalovića i družine. Kakvo onda čudo što Franič kô zaliven samo sjedi, u Neretvu ni zaviriti ne smije, iz Primorja oparen bježi? Naš narod sada bistro vidi: tko ga na dobru putio, tko mu je iskrenim savjetnikom bio. On se na svojoj kesi i na svojoj koži potpuno osvjedočio, da su ga i ovi zadnji nametnici, ti nepozvani odvjetnici samo varali; da su mu med i mlijeko proračunano obećavali, računajući na njegovu kratkovidnost i povodljivost.

Mi smo sve ovo odavno znali. Mi smo odmah u početku zemljoradničkog pokreta otvoreno kazivali: što našega težaka čeka, što li mu se sprema, ako se povede za onim vikačima, kojima je jedino do mandata, a za sve patnje iznučene i isisane raje deveta im briga. Mi bismo željeli, da naši težaci ovo dobro upamte, te da barem ovog puta u izbornoj vijavici ne nasjednu prevarama i obećanjima, jer je stara riječ: obećanje ludu radovanje!

Širite dobru štampu!

Iz Pučke Stranke.

Naše izborno kretanje.

Sastanak pouzdanika HPS. šibenskog kotara. U ponedjeljak, 22. ov. mj., održan je sastanak svih naših pouzdanika iz čitavog kotara u dupkom punim prostorijama „Hrvatske Čitaonice“. Odaziv je na sastanak bio vanredan. Bila su zastupana sva sela, a iz nekih ih je mjesta došlo čak deset. Na sastanku se govorilo o programu i načelima Hrv. Pučke Stranke te o radu njezinih poslanika i borbi za pokrajinske autonomije; o programu i radu ostalih stranaka, napose demokratskoj, radikalnoj, zemljoradničkoj, Radićevoj; o izbornom redu, pogibljivi i štetnosti cijepanja hrvatskih redova; o dužnosti da svatko glasuje. Iz izvješća pojedinih pouzdanika konstatovalo se, da je naša stranka u sjevernoj Dalmaciji najjača stranka i da narod uz nju listom pristaje, jer ima neograničeno povjerenje u njezine kandidate, koji su ljudi poštenja i rada i jer zna, da je Hrvatska Pučka Stranka ona, koja najbolje zaštićuje njegova hrvatska i kršćanska načela i najneosebinitije i najneumornije radi za njegovo dobro. Zato je i naglašeno, kako je izdajica i neprijatelj Hrvata svaki onaj, koji hoće da strankama i strancićama, koje ne će i ne mogu da dobiju kolicnika, cijepa i slabi redove ove naše najjače stranke. Na sastanku su nastupili kao glavni govornici obljubljeni nar. poslanik dr. Ante Dulibić, koji je bio često prekidan i predmetom burnih ovacija, g. Vl. Kulić i vč. don M. Vežić. Bilo je još govora o organizaciji stranke i pripravnom radu za dođuće izbore. Svi prisutni pouzdanici iz sela i grada jednodušno su odobrili program naše Hrv. Pučke Stranke i obećali neumorno raditi u svojim mjestima za pobjedu Hrvatske Pučke Stranke kod budućih izbora za Narodnu skupštinu. S tom čvrstom voljom i obećanjem razišli su se svojim kućama uz oduševljeno klicanje HPS., dr. Dulibiću i drugim njenim prvacima.

Čuvari naših izbornih kutija.

U našem izbornom okrugu ima 83 glasačka mjesta (biralista). Na svakom glasačkom mjestu treba da imamo čuvere naše kutije, i to svagdje po dvojicu. Zato navrijeme pozivamo sve naše organizacije i pouzdanike u pojedinim mjestima, da dogovorno odrede za čuvere naše kurije po dvojicu naših najboljih i najuglednijih pristaša za svako glasačko mjesto, pa da nam to odmah, najkasnije do konca siječnja jave, jer njihova imena moramo navesti na kandidatskim listinama, koji se predaju u veljači. Treba da nam se javi točno njihovo ime, prezime, ime očevo, zanimanje i boravište, i to baš onako, kako su uneseni u izborne spiskove (listine). To je vrlo važna stvar, pak molimo naše pouzdanike, da s ovim ne oklijevaju, nego ovo odmah učine. — *Kotarsko Tajništvo HPS. u Šibeniku.*

Naš izborni fond. Druga važna briga naših pouzdanika i pristaša, ako žele da pobjedi naša stranka u budućim izborima, mora biti ta, da se ravnano sabiru novčane doprinose za naš izborni fond. Izbori traže mnogo troška. Naši govornici moraju putovati, što danas silno stoji. Treba mnogo trošiti na razne tiskopise, dopisivanje i još mnogo toga. Hiljade i hiljade se moraju trošiti. Kapitalisti i banke sipaju sada milijune svojim strankama, koje ih brane. A zar ćemo samo mi ostati bez ikakve pomoći od naše sirotinje, koju branimo? Nemamo milijuna i ne trebamo ih, jer imamo ljubavi za narod, pa ne radimo za novac, nego za pravdu i istinu. Mo u najnužnijem ipak trebamo pomoći. Pozivamo stoga sve naše odlične pristaše-pučane, da nešto sabere za naš izborni fond, pa da nas i tako pomognu. Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača. Tako moramo i mi sirotinjski graditi svoju stranku. I ne stidimo se toga, jer smo mi sigurni u konačni uspjeh naše politike, kojom će se jedamput dičiti svi oni, koji za nju nešto učine.

Sjednica Uprave HPS. za Dalmaciju. Predsjednik dr. Ante Dulibić razvao je za srijedu 24. ov. mj. u Splitu sjednicu Uprave HPS. za Dalmaciju. Na sjednicu su pozvani i kotarski tajnici stranke.

Sastanak Uprave HPS. za Hercegovinu. U nedjelju je održan sastanak Pokrajinskog Vodstva i pouzdanika Hrv. Pučke Stranke za Hercegovinu.

Sastanak HPS. u Pagu. 16. ov. mj. vlč. Felicinović održao je u Pagu uspješni sastanak pristaša HPS. Na sastanku je opširno izvjestio o političkom položaju i govorio o potrebi odlučne borbe protiv centralističkim strankama. Dvorana „Mahnić“ bila je dupkom puna samih izbornika.

Napredovanje HPS. u Hrvatskoj i Slavoniji. Novine donose opširne izvjestaje o velikim skupštinama i pouzdanim sastancima što ih naši narodni poslanici i pristaše Pučke stranke održaju po raznim županijama. Bogu hvala i naši seljaci u tim krajevima, počeli su uviđati, da ih je Radić zavaravao, te su ga u nekim krajevima počeli listom napuštati i prelaziti u redove Pučke stranke.

Ljudi su počeli otvarati oči, pa više ne vjeruju u njegovu „čovječansku i mirotvornu republiku“, koju im on već dvije godine obećava. Naša se stranka sad najbolje razvija u Srijemu, požeškoj i varaždinskoj županiji, pa se je nadati dobrim uspjesima.

Pučka stranka u Sloveniji. Usprkos pisanju njezinih protivnika i lažnih izvještaja Pašičevih slugana i plaćenika poput dr. Šušteršiča, ona je u Sloveniji tako jaka kao što nije bila nigda do sada. Naivno je svako pisanje, koje ide za tim, da javnost uvjeri, kako u Sloveniji ima i drugih vrlo jakih stranaka. U redovima pučke stranke, nalaze se skoro svi Slovenci, tako da će rijetko koja stranka osim pučke u Sloveniji iznijeti koji mandat. Izbori nijesu daleko, pa će se protivnici o tome najbolje uvjeriti.

Za ishranu Dalmacije. Prošlih dana poslanik HPS. g. Stanko Banić primljen je u audijenciju kod Kralja te ga je informirao o teškim prehrabnim prilikama u Dalmaciji. Poslanik se potužio na držanje vlade prema ugroženim krajevima od gladi. Kralj je zainteresovanjem saslušao izvještaj i izjavio, da će sa svoje strane poduzeti korake kod ministra za socijalnu politiku, da se pučanstvu u Dalmaciji dijeli hrana uz najniže cijene. Ovaj korak poduzeo je poslanik Banić, jer se vlada u zadnji čas odlučila protiv prijedloga monopolske uprave, da i radionama duhana u Dalmaciji dijeli hranu uz tržne cijene. Kralj se interesirao i za političke prilike u Dalmaciji te je izrazio želju, da je na proleće posjeti.

Izborna borba.

Broj narodnih poslanika šibenskog okruga. Pošto se doznalo, da Državni Odbor kani sniziti broj poslanika našeg izbornog okruga od 6 na 4 radi toga, što je jedan znatan dio našeg pučanstva još pod talijanskom okupacijom, naš zastupnik, dr. Dulibić je prošle srijede brzojavno prosvjedovao protiv takvom sniženju broja mandata i tražio, da, kako je već bilo pravomoćno odlučeno, sjeverna Dalmacija izabere 6 zastupnika, a to u interesu same naše braće u okupiranoj zoni, kojoj izabrani zastu-

pnici imaju posvetiti osobitu pažnju. Međutim čitamo u zadnjim novinama, da je Državni Odbor smanjio broj poslanika sjeverne Dalmacije na 5, ali se približe ne razabire, koji je srez eliminiran: da li samo biogradski ili plaćini.

Radikalne kandidature u Dalmaciji. 22. ov. mj. održan je u Splitu zbor radikalnih delegata iz srednje i sjeverne Dalmacije. Zaključeno je, da se centralnom odboru stranke predloži za nosioca radikalne liste u našem izbornom okrugu g. Ljuba Jovanović, ministar vjera. Prema statutu stranke prepušteno je sreskim organizacijama, da one predlože sreske kandidate, koji će naknadno biti proglašeni. Za proglašenje radikalnih kandidatura u južnoj Dalmaciji zakazan je sastanak delegata u Dubrovniku za 31. ov. mj.

Zemljoradnički kongres u Splitu. 24. i 25. ov. mj. držat će se pokrajinski kongres zemljoradničke stranke u Splitu, na kojem će se raspravljati o raznim stranačkim pitanjima, a poglavito o tome, koga će stranka u prestojećim izborima kandidirati. Koliko smo upućeni ova će im stvar najviše brige zadati, jer se kod njih pojavljuje sila ljudi sa željama i zahtjevima, da budu birani i izabrani. Ima, vele, aspiranata toliko, da za sve zadovoljiti ne bi dostajali niti svi mandati čitave Dalmacije.

Naši dopisi.

Nezadovoljstvo u Ravnim Kotarima.
Lišane, 29. prosinca 1922.

Moguće pitat će tko, kad bude čitao ovaj dopis, u čemu sastoji naše nezadovoljstvo. Evo u čemu. Suša nas je sasvim uništila. Ono, što je ostalo od suše, odnijela je poplava, te uništila kukuruze, grozde, puteve, a i dosta je kuća porušila. Molili smo Pokrajinsku vladu za oprost poreza (zemljarine). Ona nas upućuje poreskoj vlasti u Benkovcu, koja vlti; Plati, pak se povrači. Ova je godina propast naroda. Zima usred kuće, u njoj ni korice kruha, a pomoći ni od kuda. Čuje se, da će vlada davati hranu besplatno onima, koji u izborima glasuju za radikalnu stranku, a što će tada oni, koji glasuju za

HPS. i druge. Bude li tako, onda će manje biti o Jurjevu danu Hrvata katolika, jer će ih zemlja od glada prugutati. Mačuha će odgovarati Bogu i narodu!

Kotar benkovački imade zatvorenih 18 školskih zgrada, jer su bez učitelja. Sve su školske vlasti strpale u gradove, a od sela računa ne vode. Na primjer u Benkovcu su 2 učitelja osnovne škole, koju pohađa oko 130 djece, 2 učitelja građanske škole sa 30 djece, dok sela u kojima ima preko 200 djece nemaju ni jednog učitelja. Gospodi sve, seljaku ništa. Vlasti bi bile bolje učinile, da su osnovala u opć. zgradi poljodjelsku negoli građansku školu, jer bi se manje težaku zamjerili. Izbori bi mogli nekom račun pomrsiti. Dosta je već pašovanjaka go-spodskoga, doći će dan i crvenoj kapib

Dan katoličke akcije.

Redovito, kao i prošlih godina, proslavit će se i one godine dan kat. akcije na Svijećnicu dne 2. veljače na svečani način. Po svim župnim crkvama šibenske i bivše zadarske biskupije održat će se propovijedi važnosti kat. akcije i značenju ovoga dana. Stoga se umoljavaju sva gg. župnici, da na vrijeme urede potrebitu, da ovaj dan što bolje uspije, a sa naše strane bit će im pravodobno dostavljene potrebite upute sa čekom, kojim će poslati skupljene doprinose za ovo Okružje. Obzirom na velike materijalne potrebe za što boji uspjeh kat. akcije u našem Okružju, nadamo se, da će gg. župnici uložiti sve sile, da široki narodni slojevi shvate važnost kat. akcije i potrebu materijalne pripomoći za njeno uspješno djelovanje.

Hrvatski Kat. Nar. Savez
Okružje Šibenik.

Književnost.

„Uzorni Vrtlar“. Primili smo I. broj „Uzornog Vrtlara“ sa sljedećim sadržajem: Važnost vrtlarstva i program rada. — Ključaljete (sa sl.) — Borba sa štetnicima. — O narodžbama sjemena. — Rani krumpir. — Amaryliss (sa sl.) — Novozelandski špiwat. — Vrtlarski kalendar za siječanj itd. List uređuje Jaroslav Katkić

.. PODLISTAK ..

Iz zemlje Faraona.

(Nastavak.)

S gladišta je umjetnosti zanimljivo, da nas slikarije i vase, koje su se našle u tom gradu, spominju na kretsko-mikenski stil. To nas ne smije začuditi, ako se sjetimo, da čitavu kretsko-mikensku kulturu provejava orijentalni ukus^{*)}, da su se u palačama grčkih anaktá otkrili mnogi umjetnički predmeti sa znakovima Faraona-reformatora, a opet u egipatskim grobnicama kretsko glineno posude.

Perioda Amarna nije bogata samo u izmjeni duševnih dobara među samim istočnjacima, nego je u tjesnoj vezi i sa Zapadom.

Međutim nam je i poslije ovog otkrića ostala zagonetnom sudbina nove prijestolnice Hutaten, dok su unutrašnji političko-kulturni odnosi poslije Amenhotepove smrti bili i nadalje dosta nejasni. Stalno je ipak da se vjerska reforma Amenhotepova, kraj jake domaće opozicije, nije mogla održati. Reakcija se pojavljuje već za

^{*)} To opažamo ne samo u metalnom obrtu i u ornamentici glinenih posuda, nego i u skulpturi i zidnim slikarjama: u gorovitoj Grčkoj idu junaci u rat na bojnim kolima!

njegova nasljednika — Tutankhamena.

S ovim Faraonom treba da ostavimo srednji Egipat i da predemo iz Amarne u kraljevsku nekropolu blizu „stovratne“ Tebe, kod sela Luksora.

Odatle se, nazad dva mjeseca, pronijela vijest o jednom vanrednom arheološkom pronalasku. Dok je cio kulturni svijet slavio stogodišnjicu prvoga velikog otkrića, te je Champollionovo ime spominjala s udivljenjem i posljednja provincijalna novina, — stari, mučaljivi Egipat opet je nenadno progovorio. To kao da je imalo da bude kruna u proslavi neumrlag Francuza.

Pred više godina dadoše se dva Engleza: lord Carnarvon i mr. Carter na pretraživanje egipatske prošlosti. Njihova je ekspedicija preko šest godina uzalud kopala u Kraljevskoj dolini blizu Tebe. Lord se pri tom češće sjećao onog smiješka, kojim je nekot Maspéro — od god. 1867. upravljač istraživanja na području egipatske države — popratio dopust za iskopavanje. Glasoviti je francuski arheolog htio valjda svojim smiješkom da ga podsjeti, kako je šteta vremena i novca, koji će uložiti u sasvim beznađan pothvat: Egipat je već rekao, što je imao da kaže.

Taj prvi neuspjeh nije mogao na-

ših arheologa da smete. Međutim promijenile metodu traženja: na prijedlog mr. Cartera počehše kopati pod zemljom do samih pećina, u kojima se nalaze kraljevske grobnice. I već odmah do dvjesto tisuća tona kamenja, ali još nikakva rezultata!

Kad li osvanu 5. novembra 1922. Lord Carnarvon bio je u Londonu. Skrsen radi neuspjeha bijaše odlučio, da će ostaviti Egipat i preći s ekspedicijom u Tursku. No Carter se nije dao zastrašiti. On je i dalje kopao. I gle: 5. novembra naiđe pod grobnicom Ramesesa VI. na kamen, koji je zatvarao ulaz u jednu podzemnu izbu. Zid je bio zapečten žigom kraljevske nekropole. Pečati su bili netaknuti, i ako se jasno razabiralo, da su lupeži više puta odvaljivali kamen i vrata opet zatvarali.

Na brzojav Carterov dolazi Carnarvon i arheolozi ulaze u novu, nepoznatu grobnicu. Malo dana kasnije znali su, da je to grobnica nasljednika Amenhotepa IV., Tutankhamena. Otvorivši prve dvije sobe uvidješe, da su otkrili nešto do sada nevideno. Nadok se pred mnoštvom umjetnički izrađenih predmeta, porazbacanih amo-tamo po sobi: tu je bilo stolica, kreveta, škrinja, zlatnih kočija, dragocjenih odijela, krasnih kipova itd. Napose

treba spomenuti tri veoma umjetnički izrađene škrinje. Jedna je načinjena od ebanovine sa umecima iz slonove kosti i pozlaćenim natpisima, druga je ukrašena slikama iz podzemnog svijeta, a na trećoj se nalaze prizori iz lova na patke, vrlo lijepo naslikani. U škrinjama su sačuvana kraljevska odijela, sjajno izvezena i obložena draguljima.

Među više ili manje interesantnim predmetima eto i dva kraljevska žezla: jedno je od ebanovine sa neakvom azijskom glavom od zlata kao drškot; drugo je filigranska radnja; eto nekoliko čudnovatih glazbila od pozlaćena bronca; model za kraljevska odijela i perike; više ogromnih alabastrinih posuda sa divno izrađenim dršcima.

No sve te dragocjenosti zasjenjuje svojom neobičnom ljepotom kraljevski prijesto — prvi egipatski prijesto, koji se vraća na Božje svijetlo. Prijesto je od drva, dok su rezbarije izrađene iz poludragulja okovanih zlatom i umetnutih u drvo. U ebanovini su izrađene slike kralja i kraljice, okružene sučaninim zrakama. Carnarvon misli, da je s ovim prijestoljem kao i čitavim pokušvom uopće otkrio jednu historijsku epohu, koja je tako savršena u umjetnosti, da natkriljuje i samu Atenul

(Nastavit će se.)

a naručuje se kod Vladimira Horvata, Zagreb, Strossmayerova ulica 6. Kako je to jedan od prvih domaćih listova te struke, to ga kao dobri potrebnu stvar preporučamo.

Iseljenički propisi. G. I. K. u Zagrebu počeo je sa izdavanjem iseljeničkih propisa. Da sad je izašla prva sveska sa „Zakonom o iseljivanju, Pravilnikom o izvršenju zakona o iseljivanju i Pravilnikom o ustroju G. I. K. „Kraljevine SHS“. Ova se sveska može naručiti za cijenu od 10 dinara kod Generalnog Iseljeničkog Komesarjata u Zagrebu, Kamenita ul. br. 15.

Gradske vijesti.

Lična vijest. U petak je parobrodom iz Bakra doputovao u naš grad naš nar. poslanik dr. Janko Šimrak, a u subotu je otputovao za Pag.

Zabava jug. kat. učenica. Mjesna organizacija jug. kat. učenica priredila je prošle nedjelje, 21. ov. mj., vrlo lijepu i uspješnu zabavu sa obilnim i biranim programom u dupkom punim prostorijama Badžane, koja je započela u 6 sati, a trajala sve do 9 i po. Zabavu je otvorila učenica Mira Kaštelan šaljivom deklamacijom Z. J. Jovanovićeva „Čvorka“, koga je baš lijepo izvela. Slijedilo je zatim prikazivanje poučne i zgodne igre u 1 činu „Moda pred nebeskim vratima“, u kojoj su sva lica dobro i naravno odigrala svoju ulogu, ali osobito glavno lice Neda Krstić („Biserka“) i Antica Baranović. („Sv. Petar“). Sad je učenica Zorka Adam svojim lijepim glasom s mnogo čuvstva otpjevala „Svracanje“ od Vj. Klaića, dok ju je uz gusle vješto pratio gosp. M. Ostojić Prikazivao se zatim dosta dugi, ali vrlo lijepi igrokaz u 4 čina „Zlatica“, koji su svih 20 lica baš dotjerano i savršeno izvelo na opće zadovoljstvo svih prisutnih. No osobito treba pohvaliti gđicu Anku Čobanov, koja je tako vješto i umjetnički odigrala ulogu kuharice Čile. Za njom su se osobito istakle: Marija Juričević i Darinka Crnogača (kao ciganke), Miroslava Juričević (kao mala Zlatica), Mira Kaštelan (kao ciganka Kinga), pak i Antica Baranović (kao grófica) i Milka Baranović (kao učiteljica). Stupila je sad na pozornicu u odori ciganinica učenica Miroslava Juričević i vrlo uspješno, živo i s razumijevanjem deklamirala Z. J. Jovanovićeva šaljivu pjesmu „Ciganin hvali svoga konja“. Zabava se završila zbornim šaljivim pjevanjem „Školskog zvona“ i „Židovskog vjerovanja“. Oba su se pjevanja jako svidjela publici, tako da se prvo na opći zahtjev ponovilo. Ovo je drugi put, da kat. učenice nastupaju na pozornici. I oba puta su pokazale da imaju između sebe vrijednih i sposobnih sila te da u punoj mjeri zaslužuju simpatije što im je brojna i odlična publika svojim odazivom i burnim i oduševljenim pljeskom i odobravanjem oba puta iskazala.

Poziv regruta. Općina nas je zamolila za izvršenje ovog oglasa: Spram naredenja gosp. Ministra vojnog i mornarice upozoruju se svi regruti, rođeni god. 1900, 1901 i 1902., da budu spremni *tekom mjeseca februara o. g.*, jer će kroz to vrijeme biti pozvani, da nastupe službu u kadru. Roditelji odsutnih regruta neka se navrijeme pobrine, da se isti povrate svojim kućama. Svi regruti morat će pred polazak biti provideni toplom odjećom i obućom i priborom za jelo (žlicom i zdjelom) te čarapama, peškirom i maramicom, jer te stvari ne dobivaju od države.

Prosvjetno-Zabavni Skup kao pripremu za svoj društveni ples na tusti četvrtak dne 8. veljače, priredio je u prošli četvrtak vrlo uspješni plesni vjenčić.

Malo razjašnjenja! Već je drugi put, da mjesno Kr. Kotarsko Poglavarstvo pozivlje uredje i korporacije, da uzmu učešća pri čisto crkvenim svečanostima pravoslavne crkve, dok to isto ne čini za slične svečanosti rimokatoličke crkve. Čemu ova razlika? Ovo bi smo željeli da nam razjasni naše Kot. Poglavarstvo. Mi znamo, da živimo u državi, u kojoj su pravoslavni u većini, ali još ne čitamo da je bilo koja crkva bila proglašena državnom. Za danas pripominjemo samo, da bi se moralo imati malo više obzira prema vjerskom osjećaju koliko građanstva toliko i činovništva.

Kad advokati umješaju svoje prste. U svoje smo doba javili o pokušaju kriomčarenja na veliko jednog prekomorskog dotepanca, te smo već onda osudili miješanje advokata u poslove financije i redarstva. Sad saznajemo, da je dotični dotepanac, koji je bio osuđen na 250.000 dinara globe, dotično 1 godinu tamnice, šmigo iz uza, dotično iz bolnice u koju je bio smješten bez svakog nadzora. Po gradu se ovaj bijeg različito komentira. Mjesni „Demokrat“ otkriva jednog liječnika i jednog advokata. Ne ulazimo ga u stvar. Samo znamo, da su se za istog dotepanca bili u svoje doba zauzeli ili htjeli zauzeti i neki drugi advokati koji se kupe oko pomenutog lista. Čujemo, da se tangirani advokat sprema, da ovu stvar potpuno raščisti, jer da ima po srijedi vrlo delikatnih stvari. Samo da se ne porečel!

Dobra namjera stanbenih vlasti. Doznajemo sa strane, da naše stambene vlasti kane kroz najkraće vrijeme učiniti jedno dobro djelo, kojim će se doći na ruku mnogim beskućnicima: One naime kane rekvirirati zgrade toleriranih kuća, koje će se dati zgodno preurediti i udesiti za privatne stanove. Već time, što će se na ovaj način doći na ruku mnogim obiteljima od kojih neke i preko godine dana nemaju pravog skloništa, treba pohvaliti ovu namjeru stanbenih vlasti. Ali ovim će aktom biti postignuto još nešto, mnogo važnije i korisnije za čitav naš grad, a to je, da čemo se na ovaj način riješiti tih nesretnih kuća, koje su bile rasadišta najgavnijih bolesti i nemorala. Stavljamo na srce našim stanbenim vlastima, da ovu svoju zdravu nakanu što prije ostvare, jer će time naići na priznanje čitavog poštenog građanstva i učiniti ono što je već učinjeno u mnogim mjestima kulturnoga svijeta.

Ratni zarobljenici u Italiji. Policijski Odsjek upozoruje sve one, koji još potražuju kojeg bivšeg ratnog zarobljenika, koji se nalazio u Italiji, da za nužne upute u ovom predmetu obrate nadležnim općinskim vlastima.

Darovi u fond našega lista. Da počaste uspomenu pk. dra Ante Suria: don Niko Rodin (Ježera) i don Ivan Berak (Murter) po 10 dinara. Krsto Jadronja, trgovac u Šibeniku prigodom podmirje pretplate din. 12.50. — Uprava im harno zahvaljuje.

U fond Hrv. kat. ženskog prosvjetnog društva „Zora“ darovali su po 10 dinara: vlč. don Ivo Berak, župnik Murtera i g. Nikica Mudronja, ravnatelj Uljarske Zadruga u Murteru mjesto čestitke prijateljima za Novo ljeto. — Uprava im najtoplije zahvaljuje.

Kotarsko Tajništvo HPS, uredjuje u prostorijama „Hrvatske Čitaonice“ svakim danom osim blagdana i nedjelje od 11.-12 sati prije podne. Na to se upozoruju svi pristaše, pouzdanci i interesirane osobe.

Gg. privatnim namještenicima. Ovo dana primio je svaki privatni namještenik glasovnicu za izbore u mirovinski zavod, koji će se izbori obaviti u Ljubljani dne 5 februara. Pošto je ovaj izbor od zamašite staleške vrijednosti, pozivaju se sva gospoda namještenici, koji su dobili glasovnicu, da se s istom odmah prikažu potpisanom predsjedniku ili podpredsjedniku. Oni, koji je nijesu dobili, neka se prijave za reklamaciju. Podružnica Saveza privatnih namještenika za Dalmaciju. — Šibenik, 22. januara 1923. Predsjednik: Inženier Josip Ljubčić, podpredsjednik: Jerolim Defilipis.

Nađeni predmeti. 9. ov. mj. kod otoka Žirje na mjestu, zvanom Žalo od Kabla našao je Pasara Ante pk. Ivo iz Žirja plivajući na moru 104 komada murala od 4 m. dužine, 194 komada žijaka od širine 2 unče, 18 kom. mezumurala od 4 m. dužine, 11 komada puntizala od 6 m. dužine i 14 od 5 m., bez ikakvog znaka, u dobrom stanju za uporabu. Gornji predmeti nalaze se u pohrani u skladištu g. Josipa Konte u Žirju na raspoloženje onoga, koji ih je našao, jer isti nije imao svoje skladište. Tko je te predmete izgubio, neka se prijavi Kr. Lučkom Poglavarstvu u Šibeniku.

Obitelj Giacinta Mattiazzi-a poklonila je Uboškom domu din. 100, koju je svoty primila kao odštetu za jedno staklo. — Uprava harno zahvaljuje.

Darovi „Uboškom Domu“. Da počaste uspomenu *File ud. Burić:* Mate Prgin din. 25. Da počaste uspomenu *Marije ud. Gasperini:* Obitelj Vladimira Kulića din. 20 i Frana Jakovljević din. 10. Da počaste uspomenu *Emite Lubina:* Vlade Kulić din. 10 te Ana Paluello i Mila ud. Prebada po din. 5. Da počaste uspomenu *Rik. Bauk:* Eugen Bulat din. 10. Da počaste uspomenu *Jasipa Cace:* Ivan Fulgosi i Stipe Šare po din. 50; Luigi Battigelli, Josip Ungaro, Potporučnik Gumzej i Petar Marenzi po din. 10; Zorka ud. Antunović din. 5 i Andre Bianchi din. 4. Da počaste uspomenu *Frane Ile:* Vilim Beroš, Josip Ungaro

i Ivo Bogdan po din. 10., te obitelj Giacinta Mattiazzi din. 15. Da počaste uspomenu *Pere ud. Brkić:* Ivan Vučić pk. Andre i Dragutin Vidović, po din. 5. Da počaste uspomenu *Riste Jakanovića:* Lušić i drug din. 25. — Uprava svimadarovateljima najljepše zahvaljuje.

Pohvalno djelo. Braća Krsto, Jovo i Špiro Margetić darovaše Uboškom domu Din. 300 — da počaste uspomenu svoje pk majke Ruže ud. Margetić. Ugledali se i drugi. Pokojnici jake zemlja!

U fond „Filharmoničkog Društva“ da počaste uspomenu blagopokojne gosp. Matilde ud. Šupuk, doprinijeli su gg: Tvrtka Vicenzo Inchiostri e figlio Din. 250. Prva Dalmatinska Tvornica predava i tkala Din. 100. Ženski Zbor „Filh. Društva“ Din. 155; Obitelj Ivan Merlak, Tvrtka E. Weissenberger, Šime Morić, Stipe Šare po Din. 50; Krste Sunara Din. 40; Simo Simić, Jakica Dundić i Petar Kolombo po Din. 30; Dane Baranović, Dr. Rikard Nikolić, August Weissenberger, Rudolf Bulat, Mihovil Ostojić, Tomo Baranović, Obitelj Dušan Novak, M. o. Jakob Gotovac, Edmond Weissenberger, Obitelj Dr. A. Kenig, Mila Vučić, Dr. J. Miović po Din. 20; Jerolim Defilipis Din. 25; Ivo Bulat, Ivo Rendić-Miočević, Luka Tikulin, Dragutin Paljaga, Ivo Sunara, Frane Karadžole, Don. Rudolf Pian, Emil Seršić, Nikola Viličić, Josip Gospodnetić, Srećko Bajlo, Dr. Ivo Vuksanović, Ivka Košan po Din. 10; Nikola Skalić i Ante Tikulin pok. Bože po Din. 5; Braća Šupuk pok. Marka Din. 500. — Uprava im najtoplije zahvaljuje.

Udruženje Trgovaca, Industrijalaca i Obrtnika za sjevernu Dalmaciju u Šibeniku

Broj: 22/1923.

OBJAVA!

Pozivlju se cij. Gosp. članovi Udruženja, da pristupe na redovitu Glavnu Skuoštinu, koja će se održavati dne 11. februara tek. god. u 4 sata posle podne u prostorijama „Filharmoničkog Društva“, sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednika;
2. Izvještaj tajnika;
3. „blagajnika i revizora“;
4. Absolutorij staroj upravi;
5. Biranje nove uprave;
6. Eventualie,

U Šibeniku, dne 23. januara 1923.

Predsjednik: Tajnik:
Šupuk Miloš s. r. Jadronja Josip s. r.

RIKARD DELFIN (prije Andr. Delfin)

Trgovina pokućstva sa stolarskom-tapetarskom radionom.

ŠIBENIK, Obala.

Nosite radi njihovih mnogih prednosti
PALMA
kaučuk pete i potplate

